

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.176.2021.ABej

z dnia 4 kwietnia 2022 r.

Rada Gminy Żagań

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXVI/239/21 Rady Gminy Żagań z dnia 27 października 2021 r. w sprawie upamiętnienia Śp. Tomasza Niesłuchowskiego i ustawienia obelisku, w części dotyczącej §2, §3.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 27 października 2021 Rada Gminy Żagań podjęła uchwałę w sprawie upamiętnienia Śp. Tomasza Niesłuchowskiego i ustawienia obelisku.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 29 października 2021 r.

W pierwszej kolejności w toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ dokonał jej sprawdzenia z punktu widzenia zgodności z ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz.U. 2018.1103 ze zm). W tym zamiarze w dniu 17 listopada 2021 r. organ nadzoru zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej o wydanie opinii w sprawie woli uhonorowania w przestrzeni publicznej Gminy Żagań samorządowca Tomasza Niesłuchowskiego. Pismem z dnia 18 marca 2022 r. (doręczonym organowi nadzoru w dniu 25 marca 2022 r.) Instytut Pamięci Narodowej wydał opinię, zgodnie z którą, wola upamiętnienia Tomasza Niesłuchowskiego nie stoi w sprzeczności z zapisami w/w ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r.

Według organu nadzoru badana uchwała jest jednak w części niezgodna z prawem, tj. z art. art. 18 ust. 2 pkt 13, art. 26 ust. 1, art. 30 ust. 2 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372).

Zgodnie z treścią tego pierwszego przepisu, do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawach wznoszenia pomników. Rada Gminy w zakresie opisanej właściwości nie została jednak wyposażona w uprawnienie do określania źródeł finansowania budowy pomnika (obelisku) oraz nakładania na podmioty trzecie, w tym przypadku Komitet Społeczny Śp. Tomasza Niesłuchowskiego, obowiązku zrealizowania obelisku. Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 2, 3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym, to do zadań wójta należy określanie sposobu wykonywania uchwał, gospodarowanie mieniem komunalnym oraz wykonywanie budżetu gminy.

Zatem to tylko organ wykonawczy Gminy Żagań może określić sposób wykonania uchwały, w tym źródła finansowania tego zadania. Rada Gminy Żagań, w części dotyczącej §2, §3 uchwały, przekroczyła zatem zakres swoich uprawnień, co z kolei stanowi istotne naruszenie prawa. Organ nadzoru nie wyklucza sytuacji, w której obelisk zostanie sfinansowany i wykonany przez Komitet Społeczny Śp. Tomasza Niesłuchowskiego, jednakże powinno to nastąpić z woli Wójta Gminy Żagań. W związku z powyższym postanowienia §2 i §3 uchwały istotnie naruszają prawo.

Jednocześnie organ nadzoru informuje, że na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oczekiwanie na opinię Instytutu Pamięci Narodowej wstrzymało bieg terminu na stwierdzenie nieważności badanej uchwały.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli